

Редакція:

23.05.2016

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

23.05.2016

м. Київ

N 410

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 липня 2016 р. за N 1061/29191

Про затвердження Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Міністерстві внутрішніх справ України

Відповідно до [статті 40 Кодексу цивільного захисту України](#), [постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року N 444 "Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях"](#) та з метою забезпечення інструктажів, навчань та перевірки знань з пожежної безпеки осіб, робота яких пов'язана з підвищеною пожежною небезпекою, в Міністерстві внутрішніх справ України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Міністерстві внутрішніх справ України, що додається.
2. Департаменту забезпечення та зв'язку МВС (Шалієвська Л. І.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра внутрішніх справ - керівника апарату Тахтая О. В.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

А. Б. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра освіти
і науки України -
керівник апарату

Р. В. Греба

Голова СПО
об'єднань профспілок

Г. В. Осовий

Перший заступник Голови
Спільного представницького
органу сторони роботодавців
на національному рівні

О. Мірошніченко

Голова Державної служби
України з надзвичайних ситуацій

М. Чечоткін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх справ
України

23 травня 2016 року N 410

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
29 липня 2016 р. за N 1061/29191

Положення

**про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Міністерстві
внутрішніх справ України**

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає процедуру проведення інструктажів та навчання з пожежної безпеки державних службовців і працівників апарату МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС (далі - працівники МВС), військовослужбовців і працівників головного органу військового управління Національної гвардії України, оперативно-територіальних об'єднань НГУ, з'єднань, військових частин, вищих військових навчальних закладів, навчальних військових частин (центрів), баз, закладів охорони

здоров'я та установ, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань НГУ (далі - особовий склад НГУ), а також перевірки їх знань у цій сфері.

2. Працівники МВС, особовий склад НГУ зобов'язані:

під час прийняття на роботу (службу) та за місцем роботи (служби) проходити інструктажі з питань пожежної безпеки (далі - протипожежні інструктажі);

проходити навчання (пожежно-технічний мінімум) і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

3. Організація своєчасного та якісного проведення протипожежних інструктажів, навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки в територіальних органах, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС, а також на територіях, на яких вони розташовані, покладається на їх керівників.

4. Перелік посад, при призначенні на які працівники МВС, особовий склад НГУ зобов'язані проходити навчання (пожежно-технічний мінімум) і перевірку знань з питань пожежної безпеки (далі - Перелік посад), наведено в додатку 1 до цього Положення.

5. Допуск до виконання посадових (функціональних) обов'язків, пов'язаних з підвищеною пожежною небезпекою, працівників МВС, особового складу НГУ, які не пройшли протипожежний інструктаж, навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки, забороняється.

II. Протипожежний інструктаж

1. Протипожежний інструктаж проводиться для:

усіх працівників МВС, особового складу НГУ, які приймаються на роботу (службу);

осіб, які прибули в орган управління МВС у відрядження (на стажування, навчання) та мають брати участь у виконанні завдань, покладених на орган управління МВС;

курсантів, слухачів, аспірантів та докторантів навчальних закладів;

інших осіб, які виконують в органах управління МВС ремонтні або інші роботи.

2. Інструктаж проводиться як у спеціально обладнаному для цього приміщенні з використанням необхідних програмно-методичних і матеріальних засобів з урахуванням особливостей підрозділу, так і безпосередньо на робочому місці працівника до початку виконання ним посадових інструкцій (функціональних обов'язків).

3. Програми інструктажів розробляють:

в апараті МВС - особа, відповідальна за пожежну безпеку;

в територіальних органах, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС, головному органі військового управління Національної гвардії України, оперативно-територіальних об'єднаннях НГУ, з'єднаннях, військових частинах, вищих військових навчальних закладах, навчальних військових частинах

(центрах), базах, закладах охорони здоров'я та установах, що не входять до складу оперативно-територіальних об'єднань НГУ, - особа, відповідальна за пожежну безпеку, за погодженням з відділом пожежної безпеки Департаменту державного майна та ресурсів МВС (далі - ВПБ МВС).

4. Перевірку знань здійснює працівник ВПБ МВС.

5. Орієнтовний перелік питань, з якими необхідно ознайомити працівників МВС, особовий склад НГУ під час проведення протипожежного інструктажу, наведено в додатку 2 до цього Положення.

6. Плановий протипожежний інструктаж проводиться з усіма працівниками МВС, особовим складом НГУ не рідше ніж один раз на рік.

7. Позаплановий інструктаж проводиться у спеціально відведеному для цього приміщенні в разі:

прийняття нових нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки (норм, правил, інструкцій, положень) або внесення змін і доповнень до чинних;

зміни технологічного процесу, застосування нового або зміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;

виявлення фактів незадовільного знання працівниками Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених [наказом МВС від 30 грудня 2014 року N 1417](#), зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за N 252/26697 (далі - Правила пожежної безпеки), невміння діяти у випадку пожежі та користуватися первинними засобами пожежогасіння.

8. Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально або в групах. Обсяг і зміст інструктажу визначаються в кожному випадку окремо залежно від причин, що обумовили необхідність його проведення (перед виконанням працівниками МВС, особовим складом НГУ разових (тимчасових) пожежонебезпечних (зварювальних, розігрівальних) робіт при ліквідації аварій, наслідків стихійного лиха).

9. Протипожежні інструктажі проводяться безпосередньо особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті.

10. Протипожежні інструктажі завершуються перевіркою знань, про що обов'язково робиться запис у графі 9 журналу реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки (додаток 3).

11. Запис про проведення позапланового протипожежного інструктажу робиться в документі, що дає дозвіл на виконання робіт, відповідно до нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів у сфері пожежної безпеки.

III. Навчання (пожежно-технічний мінімум) і перевірка знань з питань пожежної безпеки працівників МВС, особового складу НГУ

1. Особи, посади яких зазначені в пунктах 1 - 3 Переліку посад, проходять один раз на три роки навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2. Особи, посади яких зазначені в пунктах 4 - 7 Переліку посад, які вперше приймаються на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, попередньо проходять навчання (пожежно-технічний мінімум), а потім (один раз на рік) - перевірку знань з питань пожежної безпеки у ВПБ МВС.

3. Від проходження навчання (пожежно-технічного мінімуму) звільняються особи, які за попереднім місцем служби (роботи) вже проходили його (відповідно до спеціальності або виду роботи, на яку їх приймають) і мають відповідне посвідчення встановленого зразка.

Строк останньої перевірки їх знань не повинен перевищувати один рік.

4. Особи, які пройшли навчання (пожежно-технічний мінімум), від планового інструктажу звільняються. Особи, які проходили навчання (пожежно-технічний мінімум) на інших підприємствах, в установах та організаціях, від зазначених інструктажів не звільняються.

5. Приймання заліків у осіб, які закінчили навчання (пожежно-технічний мінімум), а також перевірку їх знань з питань пожежної безпеки проводять комісії з перевірки знань з питань пожежної безпеки, які утворюються в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС, органах військового управління НГУ (далі - комісія).

6. Склад комісії в апараті МВС, головному органі військового управління Національної гвардії України затверджується наказом МВС. До складу комісії входять фахівці ВПБ МВС та Служби пожежної безпеки НГУ (далі - СПБ НГУ).

7. Перелік контрольних запитань для перевірки знань з [Правил пожежної безпеки](#) в апараті МВС розробляється ВПБ МВС.

8. Перелік контрольних запитань для перевірки знань з [Правил пожежної безпеки](#) в органах військового управління НГУ розробляється СПБ НГУ за погодженням з ВПБ МВС та затверджується заступником командувача НГУ (відповідно до розподілу повноважень).

9. Комісія приймає заліки з урахуванням особливостей протипожежного захисту, водопостачання, первинних засобів пожежогасіння на робочих місцях.

10. Знання осіб оцінюються за критеріями "зараховано", "не зараховано", результати заліків оформлюються протоколом засідання комісії, який завіряється підписами голови і членів комісії.

11. На підставі протоколу засідання комісії особам, які успішно склали заліки, комісією апарату МВС видається посвідчення про проходження навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки, зразок якого наведено в додатку 4 до цього Положення (далі - посвідчення).

Особи, які мають незадовільні знання, протягом одного місяця проходять повторну перевірку знань з питань пожежної безпеки.

12. Посвідчення заповнюється від руки або за допомогою комп'ютерної техніки і реєструється в журналі обліку видачі посвідчень про проходження навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки (додаток 5) із присвоєнням порядкового номера.

13. Посвідчення має бути у особи під час перебування на роботі (службі) і дійсне за наявності документа, що посвідчує особу.

14. Якщо посвідчення стало непридатним або було втрачене, його дублікат видається на підставі письмового звернення особи (з обов'язковим зазначенням обставин втрати посвідчення) до голови комісії, що видала посвідчення.

Директор Департаменту державного
майна та ресурсів МВС

Л. І. Шалієвська

Додаток 1
до Положення про інструктажі,
навчання та перевірку знань з
питань пожежної безпеки в
Міністерстві внутрішніх справ
України
(пункт 4 розділу I)

Перелік

посад, при призначенні на які працівники МВС, особовий склад НГУ зобов'язані проходити навчання (пожежно-технічний мінімум) і перевірку знань з питань пожежної безпеки

1. Керівництво МВС:

перший заступник і заступники Міністра внутрішніх справ України, обов'язки яких пов'язані із забезпеченням пожежної безпеки.

2. Органи управління МВС:

керівники органів управління, заступники керівників, на яких відповідно до функціональних обов'язків покладено організацію роботи щодо забезпечення пожежної безпеки підпорядкованих підрозділів, закладів, установ;

особи, відповідальні за пожежну безпеку в апараті МВС, закладах, установах і підприємствах, що належать до сфери управління МВС.

3. Територіальні органи, заклади, установи МВС:

керівники, заступники керівників територіальних органів, закладів та установ МВС;

особи, відповідальні за пожежну безпеку в органах управління апарату МВС, територіальних органах, закладах, установах, які належать до сфери управління МВС.

4. Особи, які беруть безпосередню участь у виробничому процесі в приміщеннях категорій А, Б, В за вибухопожежною та пожежною небезпекою, а також виконують роботи на устаткуванні, обладнанні, апаратах, на яких використовуються легкозаймисті та горючі рідини, горючі гази, речовини та матеріали, здатні вибухнути або горіти внаслідок взаємодії з водою, киснем повітря та один з одним.

5. Електрогазозварювальники.

6. Електрики, що працюють з електроустановками у вибухонебезпечних та пожежонебезпечних зонах.

7. Працівники складського господарства, де зберігаються пожежонебезпечні та (або) вибухопожежонебезпечні матеріали, речовини.

Додаток 2

до Положення про інструктажі,
навчання та перевірку знань з
питань пожежної безпеки в
Міністерстві внутрішніх справ
України
(пункт 5 розділу II)

Орієнтовний перелік питань, з якими необхідно ознайомити працівників МВС, особовий склад НГУ під час проведення протипожежного інструктажу

1. Під час проведення протипожежного інструктажу працівників МВС, які прийняті на роботу (службу), необхідно ознайомити з:

вибухопожежонебезпечними виробництвами (діяльністю, роботами) за їх наявності;

чинними на об'єкті правилами, інструкціями, наказами МВС з питань пожежної безпеки, загальними вимогами щодо дотримання протипожежного режиму;

порядком куріння, застосування відкритого вогню, проведення вогневих та інших пожежонебезпечних робіт;

можливими причинами пожеж і заходами щодо їх запобігання;

відповідальністю за порушення [Правил пожежної безпеки](#);

наявним на об'єкті порядком (системою) сповіщення людей про пожежу;

діями в разі виникнення пожежі (порядком виклику пожежно-рятувальних підрозділів, евакуації людей, матеріальних цінностей тощо);

- правилами використання первинних засобів пожежогасіння;
 - стислою характеристикою пожежної небезпеки агрегатів, устаткування, речовин і матеріалів, що використовуються в цьому приміщенні, на ділянці або на певній споруді;
 - можливими причинами виникнення пожеж, запобіжними заходами та діями щодо них (у тому числі в процесі роботи та після її завершення);
 - інструкціями про заходи пожежної безпеки, розробленими для працівників цього приміщення, ділянці або споруди;
 - засобами зв'язку та місцезнаходженням найближчого телефону для виклику пожежно-рятувальної служби;
 - правилами утримання шляхів евакуації;
 - призначенням існуючих автоматичних установок пожежної сигналізації та автоматичних установок пожежогасіння;
 - місцезнаходженням первинних засобів пожежогасіння та правилами їх використання.
2. Проведення інструктажів супроводжується демонстрацією застосування засобів пожежогасіння, які використовуються на об'єкті.

Додаток 3
до Положення про інструктажі,
навчання та перевірку знань з
питань пожежної безпеки в
Міністерстві внутрішніх справ
України
(пункт 10 розділу II)

Журнал
реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки

(структурний підрозділ МВС)

N з/ п	Дата	Протипожежний інструктаж, назва або номер інструкції, за якою проведено інструктаж	Прізвище, ім'я та по батькові працівника МВС, з яким проводиться інструктаж	Посада працівника МВС, з яким проводиться протипожежний інструктаж (назва підрозділу, куди	Прізвище, ініціали, посада працівника МВС, який проводить інструктаж	Підписи	
						працівника МВС, з яким проводився інструктаж	пра МВ пр інст

				направляється працівник МВС)			
1	2	3	4	5	6	7	

Примітка. Журнал нумерується, прошнуровується та скріплюється печаткою.

Додаток 4
до Положення про інструктажі,
навчання та перевірку знань з
питань пожежної безпеки в
Міністерстві внутрішніх справ
України
(пункт 11 розділу III)

**Посвідчення
про проходження навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки**

	ПОСВІДЧЕННЯ про проходження навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки
--	--

ПОСВІДЧЕННЯ N _____ Про проходження навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки Видано _____ _____	Власник посвідчення з "___" _____ 20__ р. по "___" _____ 20__ р. пройшов(ла) навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки у _____ _____
--	---

Посада	(назва суб'єкта, який навчає)
	Підстава: протокол засідання комісії від
	"___" _____ 20__ р. N
Місце роботи	
	Голова комісії
	(підпис) (ініціали, прізвище)
	М. П.

Додаток 5
до Положення про інструктажі,
навчання та перевірку знань з
питань пожежної безпеки в
Міністерстві внутрішніх справ
України
(пункт 12 розділу III)

Журнал
обліку видачі посвідчень про проходження навчання та перевірки знань з питань
пожежної безпеки

N з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Підрозділ, посада	Номер посвідчення та номер протоколу комісії	Дата видачі	Підпис про одержання
1	2	3	4	5	6